

Hanke - Vihreän siirtymän investointeja Keski-Savoon

KH 06.02.2023 § 22
27/00.01.05/2023

Valmistelija

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen, p. 040 661 6885

Toimivalta

Joroisten kunnan talousarviossa 2023 määritellään, että elinkeinotoimen hankkeisiin osallistumisesta päättää kunnanhallitus tai kunnanjohtaja toimivaltansa puitteissa. Koska talousarvion laadinnan aikaan ei ole ollut tietoa esittelytekstissä ja liitteissä esiteltävästä hankkeesta, on perusteltua, että kunnanhallitus päättää hankkeeseen osallistumisesta. Elinkeinoon talousarvioon on varattu 10 000 euron määrärahavaraus uusille hankkeille.

Asia

Joroisten, Leppävirran ja Varkauden alueelle on suunnitteilla useita uusiutuvan energian hankkeita. Yhdeksi keskeiseksi alueeksi alueella on tunnistettu Riikinnevan alue.

Liitteenä olevassa tarveselvityksessä hankkeen tarpeellisuutta perustellaan seuraavasti:

Riikinnevan alueella sijaitsee Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitos, joka polttaa 56 kunnan jätteet ja muuttaa niistä syntyvän energian lämmöksi ja sähköksi. Varkauden Aluelämpö Oy hyödyntää syntyvän lämmön Varkauden kaukolämmön tuotannossa. Samalla tontilla sijaitsee myös Keski-Savon Jätehuolto kuntayhtymän jätteenkäsittelylaitos. Kuntayhtymä on hankkinut Metsähallitukselta 160 ha lisämaata, jonka ansiosta heidän tontille on suunnitteilla tuulipuisto ja entisen kaatopaikan päälle aurinkovoimala. Myös Metsähallitus on kiinnostunut tuulivoimapuiston rakentamisesta Riikinnevan alueelle Joroisten ja Leppävirran kuntien puolelle. Wega on tekemässä parhaillaan selvitystä ja lopullista ratkaisua alueelle rakennettavasta biokaasulaitoksesta, joka hyödyntäisi polttoon tulevan biojätteen ja lähialueiden peltobiomassat. Osa syntyvästä mädätteestä palaisi takaisin maanparannusaineena pelloille. Menossa on selvitys myös mahdollisen vetytehtaan perustamisesta alueelle, joka hyödyntäisi alueella syntyvää energiaa ja jalostaisi voimataitoksista (esimerkiksi Riikinvoima ja Stora Enso) talteen otettua CO2 ja jalostaisi siitä alkuvaiheessa biometaania. Alueelta löytyy osaamista myös CO2:n talteenottoon. Näiden hankkeiden kautta alueella syntyy runsaasti ylimääräistä lämpöä ja sen ympärille on mahdollista saada uutta yritystoimintaa, jotka hyödyntävät lämpöä omassa toiminnassaan.

Alueella on siis paljon potentiaalia ja sen vuoksi on mahdollista saada Keski-Savon alueelle jopa satojen miljoonien eurojen investoinnit. Koko Pohjois-Savon alueelle sen vaikutus voi olla miljardi euroa. Projektien aikaisten työllistymisen on arvioitu olevan vähintään 100-200 hlötyövuotta, todennäköisesti merkittävästi enemmänkin. Investointien toteutumisen myötä on odotettavissa kymmenien vuosien ja miljoonien eurojen tulovirta lopputuotteista eri toimijoille sekä paikkakunnalle kiinteistöveron ja muiden tuottojen muodossa. Alueen imagovaikutus koko Pohjois-Savolle on myös varsin merkittävä. Riikinnevan alueella on mahdollisuudet olla tulevaisuudessa nykyaikainen alue, Vihreän energian lippulaiva Suomessa ja jopa koko Euroopassa, jossa päästöt kierrätetään ja energiaa

valmistetaan metaanin/metanolin muodossa täysin ympäristöä rasittamatta. Toimijoiden kesken on mahdollista saada huikea synergiaverkosto, jossa kaikilla toimijoilla on vain voitettavaa.

Jotta nämä toimet saadaan vietyä kokonaisuutena maaliin asti, tarvitaan henkilö, jolla on riittävä tekninen tausta, isojen projektien hallintakykyä sekä voimakas halu toimia Keski-Savon edustajana kaikkiin toimijoihin nähden. Projektipäällikkö, joka näkee kokonaiskuvan ja ymmärtää eri toimijoiden synergiamahdollisuudet ja tähtää toiminnallaan koko alueen yhteisen hyvän eteen. Projektipäällikkö kuuntelee toimijoiden tarpeita ja ongelmia sekä yrittää löytää niihin ratkaisut aktiivisella yhteydenpidolla osapuoliin. Koska alueella on nyt itsenäisiä, yksityisiä toimijoita omilla intresseillään, vaarana on kokonaisuuden kuivuminen pieneksi osaoptimoinnin takia. Projektipäällikön roolina on estää tämä skenaario keskittymällä löytämään ratkaisut mahdollisiin pullonkauloihin ja ongelmakohtiin sekä rohkaisemalla yhteistyöhön. Mikäli joku yrityshanke ei käynnisty, hänellä on kyky ja mahdollisuus houkutella muita toimijoita korvaamaan poisjäävä. Hankkeen avulla pystytään koordinoitusti realisoimaan ja viemään eteenpäin eri intressien projekteja Riikinnevan alueelle ja varmistetaan toimijoiden yhteinen intressi projektien toteuttamiseksi, mahdollisimman laajoina ja monipuolisina. Samalla tuodaan esille myös Keski-Savon ainutlaatuista osaamista ja raaka-aineiden mahdollisuuksia eri investoreille.

Hankkeeseen palkattavan koordinaattorin tehtävänä on myös huomioida mm. Joroisten kunnan alueella selvityksessä tai kaavoituksessa olevat aurinko- ja tuulivoimahankkeet sekä selvittää mahdollisten voimaloiden energiatuotannon hyödyntäminen osana Riikinnevan alueen energiantuotantoa. Hankkeen omarahoitusosuus kolmelle kunnalle on yhteensä 27 020 euroa. Rahoitusosuus jakautuisi kuntien kesken siten, että Varkaus osallistuisi hankkeeseen 19 020 eurolla, Leppävirta 5360 eurolla ja Joroinen 2640 eurolla. Hankehakemus ja hankkeen tarveselvitys ovat liitteinä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Joroisten kunta osallistuu ”Vihreän siirtymän investointeja Keski-Savoon” hankkeeseen ja hyväksyy 2640 euron omarahoitusosuuden. Määräraha käytetään elinkeinon talousarvioon varatusta 10 000 euron määrärahavaraksesta uusille hankkeille.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
